

EUROPSKA UNIJA

EUROPSKI PARLAMENT

VIJEĆE

Bruxelles, 21. ožujka 2018.
(OR. en)

2016/0149 (COD)

PE-CONS 69/17

POSTES 28
TELECOM 369
MI 974
COMPET 884
DIGIT 285
CONSOM 403
CODEC 2106

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: UREDBA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uslugama
prekogranične dostave paketa

UREDBA (EU) 2018/...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od ...

o uslugama prekogranične dostave paketa

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ SL C 34, 2.2.2017., str. 106.

² Stajalište Europskog parlamenta od 13. ožujka 2018. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od ...

budući da:

- (1) Tarife koje se primjenjuju na prekogranične pakete i druge poštanske pošiljke pošiljatelja koji šalju male količine, posebno malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) te pojedinaca, još su relativno visoke. To ima izravan negativan učinak na korisnike koji traže usluge prekogranične dostave paketa, posebno u kontekstu e-trgovine.
- (2) U članku 14. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) ističe se mjesto koje usluge od općeg gospodarskog interesa, kao što su poštanske usluge, zauzimaju u zajedničkim vrijednostima Unije kao i njihova uloga u promicanju socijalne i teritorijalne kohezije. U njemu se navodi da je potrebno voditi računa da se takve usluge pružaju na temelju načela i uvjeta koji im omogućavaju ispunjavanje njihovih zadataka.
- (3) Protokolom br. 26 o uslugama od općeg interesa, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji (UEU) i UFEU-u, dodatno se ističe da zajedničke vrijednosti Unije u pogledu usluga od općeg gospodarskog interesa u smislu članka 14. UFEU-a uključuju razlike između potreba i sklonosti korisnika koje bi mogle proizlaziti iz različitih geografskih, socijalnih ili kulturnih okolnosti kao i visoku razinu kvalitete, sigurnosti i financijske dostupnosti, jednak tretman i promicanje univerzalnog pristupa i pravâ korisnikâ.
- (4) Člankom 169. stavkom 1. i člankom 169. stavkom 2. točkom (a) UFEU-a predviđa se da Unija treba, mjerama usvojenim na temelju članka 114. UFEU-a, doprinositi ostvarivanju visoke razine zaštite potrošača.

- (5) Postoje temeljne razlike između država članica u pogledu nadležnosti dodijeljenih nacionalnim regulatornim tijelima u vezi s nadzorom tržišta i regulatornim nadzorom pružatelja usluga dostave paketa. Neka tijela mogu, na primjer, uspješno zahtijevati relevantne informacije o cijenama od dobavljača. Postojanje takvi razlika potvrđeno je u zajedničkom mišljenju Tijela europskih regulatora za elektroničke komunikacije i Skupine europskih regulatora za poštanske usluge, koji su zaključili da su nacionalnim regulatornim tijelima potrebne odgovarajuće regulatorne ovlasti za intervenciju i da se čini da takve ovlasti ne postoje u svim državama članicama. Zbog tih razlika nastaju dodatna administrativna opterećenja i troškovi usklađivanja za pružatelje usluga dostave paketa koji posluju preko granica. Te razlike stoga čine prepreku prekograničnom pružanju usluga dostave paketa i tako izravno utječu na funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- (6) Zbog međunarodne prirode sektora poštanskih usluga i paketa, daljnji razvoj europskih i međunarodnih tehničkih standarda važan je za dobrobit korisnika i okoliša kao i u smislu proširenja tržišnih mogućnosti za poduzeća. Nadalje, pri prekograničnom slanju, primanju ili vraćanju paketa korisnici često prijavljuju probleme s kvalitetom usluge. Stoga su jednako potrebna daljnja poboljšanja kako standarda kvalitete usluga tako i interoperabilnosti prekogranične dostave paketa. Oboma im i dalje treba davati prednost u skladu s Direktivom 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹, u okviru Europskog odbora za normizaciju (CEN) i na druge načine. Potreban je i veći napredak u pogledu učinkovitosti usluga, pri čemu bi posebno trebalo uzeti u obzir interese korisnika.

¹ Direktiva 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kvalitete usluga (SL L 15, 21.1.1998., str. 14.).

- (7) Normizacija poštanskih usluga i poboljšanje kvalitete usluga kao mjera potpore Direktivi 97/67/EZ strateški je prioritet Unije, kojeg bi trebalo dalje nastaviti ostvarivati. Tehnička normizacija neophodna je za promicanje interoperabilnosti nacionalnih mreža i za postojanje učinkovite univerzalne usluge. Komisija je u kolovozu 2016. godine CEN-u podnijela četvrti zahtjev za normizaciju radi uspostave programa rada i izrade završnog izvješća u kolovozu 2020. godine¹. Tim programom rada trebalo bi se osobito uzeti u obzir interese korisnika i ekološke aspekte te učinkovitost, a trebalo bi doprinijeti promicanju stvaranja jedinstvenog digitalnog tržišta za Uniju.
- (8) Tržište prekogranične dostave paketa raznoliko je, složeno i konkurentno, a različiti pružatelji nude različite usluge i cijene ovisno o težini, veličini i obliku paketa te o njegovu odredištu, značajkama dodane vrijednosti, poput sustavâ praćenja paketa, i broju poslanih paketa. U nekoliko država članica pružatelji univerzalne usluge nemaju većinski udio na tržištu usluga dostave paketa. Zbog te je raznolikosti potrošačima i korisnicima teško uspoređivati usluge dostave paketa različitih pružatelja u pogledu kvalitete i cijene jer često nisu svjesni toga da se nude različite mogućnosti dostave paketa za slične usluge u prekograničnoj trgovini na internetu. Pristup relevantnim informacijama trebao bi se olakšati prvenstveno MSP-ovima i pojedinačnim korisnicima. Osim toga, mali i srednji trgovci navode probleme s dostavom kao prepreku s kojom se susreću u prekograničnoj prodaji.

¹ Provedbena odluka Komisije od 1. kolovoza 2016. o zahtjevu za normizaciju Europskom odboru za normizaciju u pogledu poštanskih usluga i poboljšanja kvalitete usluge radi potpore Direktivi br. 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997.

- (9) U cilju unaprjeđenja usluga prekogranične dostave paketa, posebno za pojedince i mikro i mala poduzeća, uključujući one u udaljenim ili rijetko naseljenim područjima, te za osobe s invaliditetom ili osobe smanjene pokretljivosti nužno je poboljšati pristup i transparentnost javnih popisa tarifa za ograničen skup usluga prekogranične dostave paketa. Većom transparentnošću prekograničnih cijena i njihovom boljom usporedivošću diljem Unije trebalo bi se potaknuti smanjenje neopravdanih razlika u tarifama, uključujući, prema potrebi, neopravdanih razlika između domaćih i prekograničnih tarifa.
- (10) Usluge pojedinačnih paketa dio su univerzalne usluge u svakoj državi članici te su također usluge koje najčešće koriste pojedinci i mala poduzeća. Za daljnji razvoj e-trgovine potrebno je poboljšati transparentnost i pristupačnost jedinstvenih tarifa.
- (11) Mnoga trgovačka društva koja prodaju, koja su prodavala ili su pokušala prodavati na internetu smatraju problemom visoke troškove dostave zajedno sa skupim postupkom za podnošenje pritužbi te jamstvima. Potrebno je daljnje djelovanje osobito kako bi se osiguralo da MSP-ovi i pojedinci u udaljenim područjima mogu u potpunosti koristiti usluge neometane prekogranične dostave paketa kojoj imaju pristup te da se osigura da te usluge budu cjenovno pristupačne.
- (12) Pojam „pružatelji univerzalne usluge” odnosi se na poštanske operatore koji pružaju univerzalnu poštansku uslugu ili dio te usluge unutar određene države članice. Pružatelji univerzalne usluge koji posluju u više država članica trebali bi se smatrati pružateljima univerzalne usluge samo u državi članici (ili više njih) u kojoj pružaju univerzalnu poštansku uslugu.

- (13) Poštanske usluge trenutačno su uređene Direktivom 97/67/EZ. Tom se Direktivom utvrđuju zajednička pravila kojima se uređuje pružanje poštanskih usluga i univerzalnih poštanskih usluga unutar Unije. Ona je u prvom redu, ali ne isključivo, usmjerena na nacionalne univerzalne usluge i njome nije obuhvaćen regulatorni nadzor pružatelja usluga dostave paketa. Nacionalna regulatorna tijela, koja imenuju države članice, osiguravaju usklađenost s minimalnim zahtjevima za pružanje univerzalne usluge koji su utvrđeni u toj Direktivi. Ovom se Uredbom stoga nadopunjuju, u pogledu usluga prekogranične dostave paketa, pravila iz Direktive 97/67/EZ. Ovom se Uredbom ne dovode u pitanje prava i jamstva utvrđena Direktivom 97/67/EZ, što se posebno odnosi na stalno pružanje univerzalnih poštanskih usluga korisnicima.
- (14) Ovom se Uredbom ne mijenja definicija poštanske pošiljke iz članka 2. točke 6. Direktive 97/67/EZ niti, na njoj utemeljenih, definicija nacionalnog prava.
- (15) Procjenjuje se da je težina 80 % adresiranih paketa povezanih s e-trgovinom danas manja od dva kilograma i da se oni često obrađuju u okviru toka poštanskih pošiljki. Međutim, nedostaju informacije o težini paketa koji se dostavljaju na drugi način. Važno je da se ova Uredba primjenjuje na te lakše pošiljke.

- (16) U svrhu provedbe ove Uredbe važno je dati jasne definicije paketa, usluge dostave paketa i pružatelja usluge dostave paketa te precizirati koje su poštanske pošiljke obuhvaćene tim definicijama. Pretpostavlja se da poštanske pošiljke deblje od 20 mm sadrže robu, osim pismovnih pošiljaka, bez obzira obrađuje li ih ili ne pružatelj univerzalne usluge. Poštanske pošiljke koje se sastoje samo od pismovnih pošiljaka ne bi trebale biti obuhvaćene opsegom usluga dostave paketa. Stoga bi ovom Uredbom, u skladu s dosljednom praksom, trebali biti obuhvaćeni paketi koji sadrže robu s komercijalnom vrijednošću ili bez nje, težine do 31,5 kg jer težim pošiljkama ne može rukovati prosječna osoba bez pomoći strojeva, a ta je aktivnost dio sektora teretnog prijevoza i sektora za logistiku.
- (17) Pružatelji usluga dostave paketa koji se služe alternativnim poslovnim modelima, na primjer onima koji se oslanjaju na ekonomiju suradnje i na platforme za e-trgovinu, trebali bi podlijegati ovoj Uredbi ako osiguravaju barem jedan od koraka u poštanskom lancu dostave. Prijam, usmjeravanje i uručenje, uključujući usluge preuzimanja, trebali bi se smatrati uslugama dostave paketa, među ostalim i kada ih pružaju pružatelji hitnih i kurirskih usluga kao i pošiljatelji konsolidirane pošte, u skladu sa sadašnjom praksom. Sam prijevoz, koji se ne obavlja u vezi s nekim od tih koraka ne bi trebao biti obuhvaćen područjem primjene usluga dostave paketa, uključujući kada su za njega zaduženi podugovaratelji bilo u okviru alternativnih poslovnih modela bilo izvan njih, jer bi se u tom slučaju trebalo pretpostaviti da ta aktivnost spada u sektor prijevoza, osim ako predmetno poduzeće ili jedno od njegovih društava kćeri ili povezanih poduzeća nije na neki drugi način obuhvaćeno područjem primjene ove Uredbe.

- (18) Ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na poduzeća s poslovnim nastanom u samo jednoj državi članici koja imaju samo domaće interne dostavne mreže za izvršavanje narudžaba robe koju su sama prodala u okviru kupoprodajnog ugovora u smislu članka 2. točke 5. Direktive br. 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹. Poduzeća koja se služe i domaćim internim dostavnim mrežama za dostavu robe koju prodaju treće strane trebala bi podlijevati ovoj Uredbi.
- (19) Trebalo bi definirati minimalne povjerljive informacije koje treba proslijediti nacionalnim regulatornim tijelima i postupci koje ta tijela trebaju poduzimati kako bi se zajamčila usklađenost s komercijalnom prirodom nacionalnih operatora kao i osigurati sigurni kanali za prosljeđivanje tih informacija.

¹ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

- (20) Nužno je da nacionalna regulatorna tijela u statističke svrhe imaju znanje i informacije o pružateljima usluga dostave paketa koji su aktivni na tržištu na temelju odgovarajućih postupaka odobrenja ili drugih pravnih zahtjeva. Zbog radno intenzivne prirode sektora te kako bi se ograničilo administrativno opterećenje pružatelja usluge dostave malih paketa koji su aktivni samo na nacionalnom ili regionalnom tržištu, trebalo bi primijeniti prag niži od 50 osoba na temelju broja osoba koje su za pružatelja usluge radile u prethodnoj kalendarskoj godini i koje su sudjelovale u pružanju usluga dostave paketa u državi članici u kojoj pružatelj ima poslovni nastan, osim ako taj pružatelj ima poslovni nastan u više država članica. Taj je prag u skladu s Preporukom Komisije 2003/361/EZ¹, odražava radno intenzivnu prirodu sektora i obuhvaća većinu tržišta dostave paketa, posebno u zemljama s niskim razinama protoka paketa. Taj prag trebao bi u prvom redu obuhvaćati osobe koje sudjeluju u pružanju usluga dostave paketa, kao što su zaposlenici koji rade na puno radno vrijeme, zaposlenici na nepuno radno vrijeme, zaposlenici na određeno vrijeme i samozaposleni radnici koji rade za pružatelja usluge dostave paketa. Raščlamba broja zaposlenika prema radnom statusu trebala bi biti usklađena s nacionalnim pravom dotične države članice. U određenim slučajevima, uzimajući u obzir posebnosti dotične države članice, nacionalno regulatorno tijelo trebalo bi moći smanjiti prag na 25 osoba ili zatražiti od pružatelja usluga prekogranične dostave paketa da pragom obuhvati zaposlenike koji rade na puno radno vrijeme, na nepuno radno vrijeme, na određeno vrijeme te samozaposlene radnike koji rade za podugovaratelje, kako bi se povećala transparentnost prekograničnih tarifa i tržišta u cjelini.

¹ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

- (21) Svako prosljeđivanje nacionalnom regulatornom tijelu informacija o broju osoba koje rade za pružatelja usluge dostave paketa trebalo bi biti u skladu s utvrđenom praksom izvješćivanja poduzeća koja se odnosi na statističke podatke. To je važno kako bi se osigurala usporedivost podataka, a administrativno opterećenje pružateljâ istodobno ostalo minimalno.
- (22) Mjesto poslovnog nastana pružatelja utvrđuje se u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije. Ako pružatelj usluga ima nekoliko poslovnih nastana, važno je odrediti poslovni nastan iz kojeg se pruža dotična usluga.
- (23) Pri dostavljanju informacija nacionalnom regulatornom tijelu u karakteristike usluga dostave paketa trebalo bi uključiti korake u poštanskom lancu dostave (prijam, usmjeravanje, prijevoz i uručenje) koje poduzima taj pružatelj; podatak o tome je li usluga obuhvaćena područjem primjene obveze pružanja univerzalne usluge; koliko je teritorijalno područje primjene usluge (regionalno, domaće, prekogranično) i podatak o tome nudi li se dodana vrijednost.

- (24) Popis poštanskih pošiljaka koje podliježu mjerama transparentnosti cijena trebao bi biti ograničen kako bi se olakšala usporedivost i na najmanju moguću mjeru svela administrativna opterećenja za pružatelje usluga prekogranične dostave paketa i nacionalna regulatorna tijela. Usluge standardne i preporučene pošte trebale bi biti uključene s obzirom na to da čine temelj obveze pružanja univerzalne usluge i s obzirom na važnost funkcije praćenja za e-trgovinu, cijene praćenja i cijene preporučenih paketa također bi trebale biti uključene, bez obzira na to jesu li dio obveze pružanja univerzalne usluge, kako bi se osigurala usporedivost diljem Unije. Naglasak bi trebao biti na paketima manje težine, koje čine većinu poštanskih pošiljaka koje dostavljaju pružatelji usluga dostave paketa, te na cijenama za poštanske pošiljke deblje od 20 mm koje se obrađuju kao pisma. Trebale bi biti obuhvaćene samo jedinstvene tarife jer su to cijene koje plaćaju najmanji pošiljatelji. Dotične poštanske pošiljke trebale bi biti jasno utvrđene u Prilogu ovoj Uredbi. Ovom Uredbom ne obvezuje se pružatelje usluga prekogranične dostave paketa da nude sve poštanske pošiljke navedene u Prilogu. Da bi se osigurala točnost informacija o tarifama, trebali bi ih pružati sami pružatelji usluga prekogranične dostave paketa. Te bi tarife Komisija trebala objaviti na posebnoj internetskoj stranici neutralnog i nekomercijalnog karaktera.

- (25) Kada nacionalna regulatorna tijela objektivno ocjenjuju prekogranične tarife za koje smatraju da je potrebna ocjena, trebali bi se ravnati prema elementima kao što su domaće i sve ostale relevantne tarife za usporedive usluge dostave paketa u polaznoj državi članici i odredišnoj državi članici; svaka primjena ujednačene tarife na dvije ili više država članica; bilateralne količine, posebni troškovi prijevoza ili rukovanja; drugi relevantni troškovi i standardi kvalitete usluge; te, ako je to moguće, bez nerazmjernog opterećenja, vjerojatni utjecaj prekograničnih tarifa koje se primjenjuju na pojedince i mala i srednja poduzeća, uključujući i one koji se nalaze u udaljenim ili rijetko naseljenim područjima, te na pojedinačne korisnike s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću. Ti zajednički elementi mogu se dopuniti drugim elementima koji su posebno važni za objašnjenje predmetnih tarifa, na primjer informacijom primjenjuje li se na tarife posebna regulacija cijena u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili jesu li u skladu s relevantnim primjenjivim pravom utvrđene zlouporabe dominantnog položaja na tržištu. Osim toga, kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za nacionalna regulatorna tijela i pružatelje usluga dostave paketa koji podliježu obvezi pružanja univerzalne usluge te u skladu s načelom proporcionalnosti, nacionalna regulatorna tijela pri određivanju koje je prekogranične tarife potrebno ocijeniti mogu svoje određenje temeljiti na objektivnom mehanizmu filtriranja prije ocjene.

- (26) Ujednačene tarife za prekogranične dostave u dvije ili više država članica mogu biti važne radi zaštite regionalne i društvene kohezije. U tom kontekstu treba razmotriti potrebu za promicanjem e-trgovine te pružiti nove mogućnosti za sudjelovanje udaljenih i rijetko naseljenih područja u internetskoj trgovini te poticanje gospodarstva u tim regijama.
- (27) Značajne razlike između domaćih i prekograničnih tarifa za usluge dostave paketa trebale bi biti opravdane na temelju objektivnih kriterija, poput posebnih troškova prijevoza ili rukovanja ili drugih relevantnih troškova. Može se pokazati nužnim da nacionalno regulatorno tijelo prikupi dokaze potrebne za ocjenu.
- Te bi dokaze, zajedno sa svim obrazloženjima tarifa u okviru ocjene trebalo, na zahtjev, dostaviti nacionalnom regulatornom tijelu.
- (28) Kako bi se osigurala transparentnost diljem Unije, Komisija bi trebala objaviti inačicu ocjene svakog pojedinog nacionalnoga regulatornog tijela koja neće biti povjerljiva.
- (29) Kako bi se ograničilo administrativno opterećenje, pružatelji usluga dostave paketa, nacionalna regulatorna tijela i Komisija trebali bi podatke prenositi elektronički te bi posebice trebali omogućiti uporabu e-potpisa, kako je predviđeno Uredbom (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

¹ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

- (30) Budući da se tržišta usluga dostave paketa brzo mijenjaju, Komisija bi trebala ponovno ocijeniti učinkovitost i djelotvornost ove Uredbe, uzimajući u obzir razvoj događaja u e-trgovini, i dostaviti redovito izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. To bi izvješće trebalo biti popraćeno, prema potrebi, zakonodavnim prijedlozima za preispitivanje za Europski parlament i Vijeće. To bi izvješće trebalo sastaviti nakon savjetovanja sa svim odgovarajućim dionicima, uključujući Europski odbor za socijalni dijalog u poštanskom sektoru.
- (31) Komisija bi trebala kao temelj uzeti vrijedan doprinos Skupine europskih regulatora za poštanske usluge, sastavljene od predstavnika nacionalnih regulatornih tijela.
- (32) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti za utvrđivanje načina na koji će pružatelji usluga dostave paketa podnositi informacije nacionalnim regulatornim tijelima trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
- (33) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela priznata posebno u Povelji Europske unije o temeljnim pravima i trebala bi se provoditi u skladu s tim pravima i načelima.

¹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (34) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹ i Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća² primjenjuju se na obradu osobnih podataka u okviru ove Uredbe.
- (35) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koje se primjenjuju zbog kršenja odredaba ove Uredbe i trebale bi osigurati njihovu provedbu. Te bi sankcije trebale biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.
- (36) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, uspostavu regulatornih načela i pravila nužnih za poboljšanje regulatornog nadzora, za poboljšanje transparentnosti tarifa i uspostavu određenih načela u pogledu usluga prekogranične dostave paketa kojima bi se trebalo podupirati tržišno natjecanje, s krajnjim ciljem poticanja veće pristupačnosti za korisnike usluga prekogranične dostave paketa, a time i većeg povjerenja potrošača u prekograničnu e-trgovinu ne mogu dostatno ostvariti države članice nego se zbog svog opsega i učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

² Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet i ciljevi

Ovom se Uredbom utvrđuju posebne odredbe kojima se potiče unaprjeđenje usluga prekogranične dostave paketa, povrh onih utvrđenih u Direktivi 97/67/EZ, u vezi s:

- (a) regulatornim nadzorom povezanim s uslugama dostave paketa;
- (b) transparentnošću tarifa i ocjenjivanjem tarifa za određene usluge prekogranične dostave paketa kako bi se utvrdile one koje su neopravdano visoke;
- (c) informacijama za potrošače koje trgovci stavljaju na raspolaganje, a tiču se usluga prekogranične dostave paketa.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz članka 2. Direktive 97/67/EZ i iz članka 2. točaka 1., 2. i 5. Direktive 2011/83/EU.

Osim toga, primjenjuju se i sljedeće definicije:

1. „paket” znači poštanska pošiljka s robom komercijalne ili nekomercijalne naravi, koja nije pismovna pošiljka i koja ne teži više od 31,5 kg;

2. „usluge dostave paketa” znači usluge koje uključuju prijam, usmjeravanje, prijevoz i uručenje paketa;
3. „pružatelj usluge dostave paketa” znači poduzeće koje pruža jednu ili više usluga dostave paketa; uz izuzetak poduzeća s nastanom u samo jednoj državi članici koja samo pružaju usluge domaće dostave paketa u okviru kupoprodajnog ugovora te u okviru tog ugovora osobno dostavljaju ugovorenu robu korisniku;
4. „podugovaratelj” znači poduzeće koje osigurava prijam, usmjeravanje, prijevoz ili uručenje paketa za pružatelja usluge dostave paketa;

Članak 3.

Razina usklađivanja

Zahtjevi utvrđeni ovom Uredbom su minimalni i ne sprečavaju nijednu državu članicu od zadržavanja ili uvođenja dodatnih nužnih ili proporcionalnih mjera kako bi se osiguralo unaprjeđenje usluga prekogranične dostave paketa pod uvjetom da su takve mjere u skladu s pravom Unije.

POGLAVLJE II.

Regulatorni nadzor

Članak 4.

Pružanje informacija

1. Svi pružatelji usluga dostave paketa dostavljaju nacionalnom regulatornom tijelu države članice u kojoj imaju poslovni nastan sljedeće informacije, osim ako ih je to nacionalno regulatorno tijelo već zatražilo i dobilo:
 - (a) svoje ime, pravni status i oblik, broj upisa u registar trgovačkih društava ili sličan registar, PDV identifikacijski broj, adresu svog poslovnog nastana i kontakt podatke osobe za kontakt;
 - (b) značajke i, gdje je to moguće, podroban opis usluga dostave paketa koje nudi;
 - (c) svoje opće uvjete usluga dostave paketa, uključujući pojedinosti o postupcima za podnošenje pritužbi za korisnike i sva potencijalna ograničenja odgovornosti.
2. Pružatelji usluga dostave paketa obavješćuju nacionalno regulatorno tijelo o svakoj promjeni informacija iz stavka 1. u roku od 30 dana.

3. Svi pružatelji usluga dostave paketa dostavljaju do 30. lipnja svake kalendarske godine nacionalnom regulatornom tijelu države članice u kojoj imaju poslovni nastan sljedeće informacije, osim ako ih je nacionalno regulatorno tijelo već zatražilo i dobilo:
- (a) godišnji promet u pogledu usluga dostave paketa za prethodnu kalendarsku godinu u državi članici u kojoj ima poslovni nastan podijeljen prema uslugama koje se odnose na domaću, dolaznu i odlaznu prekograničnu dostavu paketa;
 - (b) broj osoba koje rade za njega a koje su u prethodnoj kalendarskoj godini sudjelovale u pružanju usluga dostave paketa u državi članici u kojoj ima poslovni nastan, uključujući raščlambu u kojoj se vidi broj osoba prema vrsti radnog statusa zaposlenika, posebno broj osoba zaposlenih na puno radno vrijeme, na nepuno radno vrijeme, privremeno zaposlenih radnika i samozaposlenih radnika;
 - (c) broj paketa obrađenih u prethodnoj kalendarskoj godini u državi članici u kojoj ima poslovni nastan podijeljen na domaće, dolazne i odlazne prekogranične pakete;
 - (d) imena podugovaratelja zajedno sa svim informacijama koje imaju o tipu i funkcioniranju podugovorenih usluga dostave paketa;
 - (e) ako je moguće, svaki javno dostupan cjenik za usluge dostave paketa na snazi 1. siječnja svake kalendarske godine.

4. Do ... [četiri mjeseca nakon stupnja na snagu ove Uredbe] Komisija donosi provedbeni akt kojim utvrđuje obrazac za podnošenja informacija iz stavaka 1. i 3. Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12.
5. Nacionalna regulatorna tijela mogu odrediti zahtjeve za informacije povrh onih navedenih u stavcima 1. i 3. pod uvjetom da su oni nužni i proporcionalni.
6. Stavci od 1. do 5. ne primjenjuju se ni na jednog pružatelja usluge dostave paketa koji je u prethodnoj kalendarskoj godini u prosjeku imao manje od 50 osoba koje su za njega radile i koje su sudjelovale u pružanju usluga dostave paketa u državi članici u kojoj pružatelj ima poslovni nastan, osim ako taj pružatelj ima poslovni nastan u više država članica. Nacionalno regulatorno tijelo u prag od 50 osoba može uključiti osobe koje rade za podugovaratelja pružatelja usluge dostave paketa.
7. Neovisno o stavku 6., nacionalno regulatorno tijelo može zatražiti da mu na temelju stavaka od 1. do 5. informacije dostavi bilo koji pružatelj usluge dostave paketa koji je tijekom prethodne kalendarske godine u prosjeku zapošljavao između 25 i 49 osoba ako je to potrebno zbog posebnosti dotične države članice i uz uvjet da je to nužno i proporcionalno kako bi se osigurala sukladnost s ovom Uredbom.

Članak 5.

Transparentnost prekograničnih tarifa

1. **Svi** pružatelji usluga prekogranične dostave paketa, osim onih koji su izuzeti člankom 4. stavcima 6. i 7., dostavljaju nacionalnim regulatornim tijelima države članice u kojoj imaju poslovni nastan javni popis tarifa koji se primjenjuje od 1. siječnja svake kalendarske godine na dostavu pojedinačnih poštanskih pošiljki, osim pismovnih pošiljaka, obuhvaćenih kategorijama navedenima u Prilogu. Te se informacije dostavljaju do 31. siječnja svake kalendarske godine.
2. Nacionalna nadležna tijela dostavljaju Komisiji bez odgode i najkasnije do 28. veljače svake kalendarske godine javne popise tarifa dobivene u skladu sa stavkom 1. Komisija ih objavljuje na posebnoj internetskoj stranici najkasnije do 31. ožujka svake kalendarske godine i osigurava da je to mjesto neutralnog i nekomercijalnog karaktera.

Članak 6.

Ocjenjivanje prekograničnih tarifa koje se naplaćuju po pojedinačnoj pošiljci

1. Nacionalno regulatorno tijelo na temelju javnih popisa tarifa dobivenih u skladu s člankom 5., za svaku pojedinačnu poštansku pošiljku navedenu u Prilogu, utvrđuje prekogranične tarife pružatelja usluga dostave paketa koji potječe iz njegove države članice i na koje se primjenjuje obveza pružanja univerzalne usluge, a za koje nacionalno regulatorno tijelo objektivno smatra da ih je potrebno ocijeniti.

2. Nacionalno regulatorno tijelo objektivno ocjenjuje, u skladu s načelima iz članka 12. Direktive 97/67/EZ, prekogranične tarife utvrđene stavkom 1. kako bi se utvrdile one prekogranične tarife koje smatra neopravdano visokima. U toj se ocjeni nacionalno regulatorno tijelo posebno uzima u obzir sljedeće elemente:
- (a) domaće i sve druge relevantne tarife za usporedive usluge dostave paketa u polaznoj državi članici i odredišnoj državi članici;
 - (b) svaku primjenu ujednačene tarife na dvije ili više država članica;
 - (c) bilateralne količine, posebne troškove prijevoza ili rukovanja, druge relevantne troškove i standarde kvalitete usluge;
 - (d) moguć utjecaj prekograničnih tarifa koje se primjenjuju na pojedinačne korisnike i mala i srednja poduzeća, uključujući i one u udaljenim ili rijetko naseljenim područjima, te na pojedinačne korisnike s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću, ako je to moguće, bez nametanja nerazmjernog opterećenja.
3. Osim elemenata iz stavka 2. nacionalno regulatorno tijelo može, ako to smatra potrebnim, također uzeti u obzir osobito sljedeće elemente:
- (a) činjenicu podliježu li tarife posebnoj regulaciji cijena u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;
 - (b) zlouporabe dominantnog položaja na tržištu utvrđene u skladu s relevantnim primjenjivim pravom.

4. Komisija utvrđuje smjernice u pogledu metodologije koju je potrebno primjenjivati na elemente navedene u stavcima 2. i 3.
5. Za potrebe ocjenjivanja iz stavka 2. nacionalno regulatorno tijelo, kada to smatra potrebnim, traži sve dodatne relevantne dokaze u vezi s tim tarifama koji su potrebni za ocjenjivanje.
6. Dokazi iz stavka 5. dostavljaju se nacionalnom regulatornom tijelu u roku od jednog mjeseca od primitka zahtjeva, zajedno sa svim obrazloženjima tarifa koje se ocjenjuju.
7. Nacionalno regulatorno tijelo do 30. lipnja relevantne kalendarske godine dostavlja svoju ocjenu Komisiji. Usto, nacionalno regulatorno tijelo Komisiji dostavlja inačicu te ocjene koja nije povjerljive prirode.
8. Komisija bez odgode objavljuje nepovjerljivu inačicu ocjene koju su dostavila nacionalna regulatorna tijela, a u svakom slučaju u roku od jednog mjeseca od dana primitka.

Članak 7.

Informacije za potrošače

Za ugovore koji su obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2011/83/EU, svi trgovci koji s potrošačima sklapaju kupoprodajne ugovore koji uključuju prekogranično slanje paketa, ako je to moguće i primjenjivo, u fazi prije sklapanja ugovora stavljaju na raspolaganje informacije o opcijama prekogranične dostave kada je riječ o posebnim kupoprodajnim ugovorima i naknada koje plaćaju potrošači za prekograničnu dostavu paketa, kao i, prema potrebi, o svojim politikama za rješavanje pritužbi.

POGLAVLJE III.

Završne odredbe

Članak 8.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju zbog kršenja odredaba ove Uredbe i poduzimaju sve mjere potrebne za osiguravanje njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.
2. Države članice do ... [18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe] obavješćuju Komisiju o zakonskim odredbama svojih zakona koje donesu u skladu sa stavkom 1. te je obavješćuju bez odgode o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 9.
Povjerljivost

Sve povjerljive poslovne informacije koje se pružaju nacionalnim regulatornim tijelima ili Komisiji u skladu s ovom Uredbom podliježu zahtjevima stroge povjerljivosti uz poštovanje primjenjivih odredbi prava Unije i nacionalnog prava.

Članak 10.
Primjena

Osim ako ovom Uredbom nije izričito propisano drugačije, ovom se Uredbom ne dovode u pitanje odredbe prava Unije i nacionalnog prava, odgovarajući postupci odobrenja koje se primjenjuju na pružatelje usluga dostave paketa, pravila u vezi sa socijalnim pitanjima i zapošljavanjem te zahtjevi da se nacionalnim regulatornim tijelima dostave informacije.

Članak 11.
Preispitivanje

Do ... [dvije godine nakon dana stupanja na snagu ove Uredbe] i svake tri godine nakon toga, Komisija dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru evaluacijsko izvješće o primjeni i provedbi ove Uredbe popraćeno, prema potrebi, zakonodavnim prijedlogom za njezino preispitivanje. Svi relevantni dionici trebaju biti uključeni i obaviješteni prije izrade tog izvješća.

Komisija ocjenjuje najmanje sljedeće:

- (a) doprinos ove Uredbe poboljšanju usluga prekogranične dostave paketa, među ostalim pristupačnost za MSP-ove i pojedinačne korisnike, posebno za one koji se nalaze u udaljenim ili rijetko naseljenim područjima te povećanje transparentnosti tarifa prekogranične dostave paketa;
- (b) utjecaj ove Uredbe na razine prekogranične dostave paketa i elektroničku trgovinu, uključujući podatke o naknadama za dostavu;
- (c) mjeru u kojoj su nacionalna regulatorna tijela imala poteškoća s primjenom ove Uredbe, uključujući kvantitativnu analizu administrativnih posljedica;
- (d) napredak postignut u pogledu drugih inicijativa za dovršenje jedinstvenog tržišta usluga dostave paketa, posebno napredak u području zaštite potrošača i razvoja normi.

Članak 12.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za Poštansku direktivu osnovan člankom 21. Direktive 97/67/EZ. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 13.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova Uredba primjenjuje se od ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe], uz iznimku članka 8., koji se primjenjuje od... [18 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

PRILOG

Pojedinačne poštanske pošiljke za koje tarife pružateljâ usluga dostave paketa podliježu mjerama transparentnosti cijena i ocjenjivanju iz članaka 5. i 6.:

- (a) standardno pismo težine 500 g (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (b) standardno pismo težine 1 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (c) standardno pismo težine 2 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (d) preporučeno pismo težine 500 g (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (e) preporučeno pismo težine 1 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (f) preporučeno pismo težine 2 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (g) pismo koje se može pratiti težine 500 g (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (h) pismo koje se može pratiti težine 1 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (i) pismo koje se može pratiti težine 2 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (j) standardni paket težine 1 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (k) standardni paket težine 2 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (l) standardni paket težine 5 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (m) paket koji se može pratiti težine 1 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);

- (n) paket koji se može pratiti težine 2 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije);
- (o) paket koji se može pratiti težine 5 kg (domaća dostava i dostava unutar Unije).

Poštanske pošiljke navedene u točkama od (a) do (o) ispunjavaju sljedeće kriterije:

- (a) na ograničenje veličine poštanskih pošiljaka navedenih u točkama od (a) do (i) (proizvodi pismovnih pošiljaka) primjenjuje se sljedeće pravilo:

kombinacija duljine, širine i debljine: 900 mm, najveća dimenzija ne smije premašivati 600 mm, a najmanja dimenzija veća je od 20mm;
- (b) paketi navedeni u točkama od (j) do (o) nisu manji od veličine propisane za one navedene u točkama od (a) do (i).

Elementi koje treba uzeti u obzir pri pružanju informacija o tarifama za točke od (a) do (o):

- (*) Tarife koje odgovaraju poštanskim pošiljkama navode se po pojedinačnom komadu i ne sadržavaju posebne popuste na temelju količine ili neko drugo posebno postupanje.
- (**) Tarife se dostavljaju nacionalnim regulatornim tijelima bez PDV-a.
- (***) Pružatelji koji nude više poštanskih pošiljaka koje ispunjavaju navedene kriterije trebali bi dostaviti najnižu tarifu.
- (****) Navedene tarife odnose se na poštanske pošiljke dostavljene u stambene ili druge prostorije primatelja u odredišnoj državi članici ili u druge prostorije koje navede primatelj ako takva tarifa uključuje opciju bez dodatne naknade.
